

Tampereen kaupunki

Työ- ja elinkeinoministeriö  
PL 32  
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/15884/2026

**Tampereen kaupungin lausunto valtioneuvoston asetuksesta valtionavustuksesta työvoimaviranomaiselle työttömien nuorten työllistämiseen vuosina 2026 ja 2027 annetun asetuksen muuttamisesta**

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta työvoimaviranomaiselle työttömien nuorten työllistämiseen vuosina 2026 ja 2027.

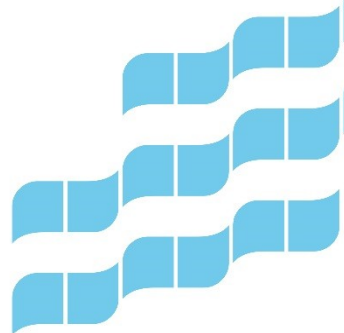
Valtioneuvosto on antanut asetuksen valtionavustuksesta työvoimaviranomaiselle työttömien nuorten työllistämiseen vuosina 2026 ja 2027. Asetus tuli voimaan 1.1.2026 ja se on voimassa 31.12.2027 asti. Valtioneuvoston asetuksen tarkoituksena on osaltaan määrittää, mitä kustannuksia työvoimaviranomaiselle työttömän nuoren työllistämiseen myönnetyllä avustuksella voidaan kattaa ja millä ehdoin avustuksen piiriin kuuluvia nuoria voidaan työllistää.

Asetukseen nyt ehdotetuilla muutoksilla olisi tarkoitus keventää avustuksen käyttämisen ehtoja työttömien nuorten työllistämisen edistämiseksi. Työttömän nuoren määritelmään sisältyvää työttömyyden kestoa koskevaa aikamäärettä laskettaisiin kolmeen kuukauteen kaikkien kohderyhmään kuuluvien henkilöiden osalta.

Työvoimaviranomaisen sitoutumista maksamaan 50 prosenttia työllistettävän nuoren asetuksessa tarkoitetuista palkkakustannuksista ehdotettaisiin muutettavaksi niin, että työvoimaviranomainen sitoutuisi maksamaan kustannuksia vähintään kolme ja enintään kuusi kuukautta. Muutoksesta johtuen myös aikaa, jonka yritys sitoutuisi työllistämään työttömän nuoren, lyhennettäisiin vähintään kolmeen kuukauteen.

Lisäksi tahoja, joille työvoimaviranomainen voisi asetuksen edellytyksien täytyessä myöntää avustusta kohderyhmään kuuluvan nuoren työllistämiseksi laajennettaisiin niin, että mukana olisivat rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt myös siltä osin, kun ne eivät harjoita taloudellista toimintaa.

Ehdotetaan, että muutokset tulisivat voimaan 1.7.2026.



Vuoden 2026 valtion talousarviossa on myönnetty 30 miljoonan euron määräraha nuorten työllistämisen tukemiseen. Valtioneuvosto on antanut määrärahan käyttämisestä asetuksen valtioneuvostuksesta työvoimaviranomaiselle työttömien nuorten työllistämiseen vuosina 2026 ja 2027.

Ehdotetuilla muutoksilla olisi tarkoitus edistää nuorten työllistymistä ja integraatiota työelämään sekä pyrkiä vähentämään nuorten pitkäaikaistyöttömyyttä ja syrjäytymistä. Lisäksi muutoksilla pyrittäisiin vauhdittamaan 1.1.2026 voimaan tulleen avustuksen käyttämistä tarkoitukseensa, eli työttömien nuorten työllistämiseen.

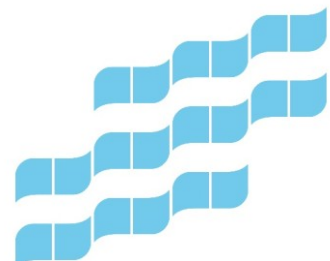
Aikaisemman valtion vuoden 2026 talousarvioon sisältyvän 30 miljoonan euron lisäksi vuoden 2026 kevään kehysriihessä hallitus linjasi, että nuorten työllistämiseen valtioneuvostuksella varataan 20 miljoonaa euroa aiemmin myönnetyn 30 miljoonan euron lisäksi. Lisämäärärahasta 19,7 miljoonaa euroa olisi tarkoitus kohdentaa uusien avustusten myöntämiseen ja 300 000 euroa hallinnollisiin kustannuksiin.

Asetusesityksen perustelumuistiossa todetaan, että uusi avustus nuorten työllistämisen edistämiseksi ei ole lähtenyt käyntiin toivotusti. Työllistettyjen määrä on alhaisempi kuin alun perin arvioitiin.

Tampereen kaupunki kannattaa, että työttömän nuoren määritelmään sisältyvää työttömyyden kestoa koskevaa aikamäärettä laskettaisiin kolmeen kuukauteen kaikkien kohderyhmään kuuluvien henkilöiden osalta. Vielä kannatettavampaa olisi, jos työttömyyden kestoa ei määriteltäisi lainkaan, vaan tukea voitaisiin myöntää kohderyhmän nuorten työllistymisen tukemiseen heti työttömyyden alkuvaiheessa, työvoimaviranomaisen harkinnan mukaan. Tampereen kaupunki katsoo, että nuorten lyhyet (1-3 kk:n) päätoimiset, työelämälähtöiset koulutusjaksot eivät saisi katkaista mahdollisuutta tuen käyttöön.

Työvoimaviranomaisen sitoutumista maksamaan 50 prosenttia työllistettävän nuoren asetuksessa tarkoitetuista palkkakustannuksista ehdotetaan muutettavaksi niin, että työvoimaviranomainen sitoutuisi maksamaan kustannuksia vähintään kolme ja enintään kuusi kuukautta. Muutoksesta johtuen, myös aikaa, jonka yritys sitoutuisi työllistämään työttömän nuoren, lyhennettäisiin kolmeen kuukauteen. Lisäksi tahoja, joille työvoimaviranomainen voisi asetuksen edellytyksien täytyessä myöntää avustusta kohderyhmään kuuluvan nuoren työllistämiseksi laajennettaisiin niin, että mukana olisivat rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt, siltä osin kuin ne eivät harjoita taloudellista toimintaa. Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan edellä esitetyt asetusmuutokset ovat lähtökohtaisesti kannatettavia.

Esityksessä ehdotetaan, että rekisteröity yhdistys tai säätiö voisi työllistää nuoren edellytyksien täytyessä, mikäli yhdistys tai säätiö ei harjoittaisi taloudellista toimintaa. Esityksen mukaan tämä tarkoittaisi, että muutoksen jälkeen olisi enemmän tuen saantiin oikeutettuja työnantajia, jotka voisivat työllistää nuoria. Yhdistyksiltä ja säätiöiltä edellytettäisiin samaa omarahoitusosuutta kuin taloudellista toimintaa harjoittavilta yrityksiltä. Esityksessä arvioidaan, että tämä rajoittaa hieman yhdistysten ja säätiöiden mahdollisuuksia työllistää nuoria. **Tampereen kaupungin arvon mukaan 50 %:n rahoitusosuus on suurimmalle osalle ko. yhdistyksistä ja säätiöistä taloudellisesti liian suuri panostus työllistämiseen, joten tämän osalta asetuksen**



**laajennus ei tuo esityksessä arvioidussa laajuudessa nuorten työllistymismahdollisuuksien lisääntymistä.**

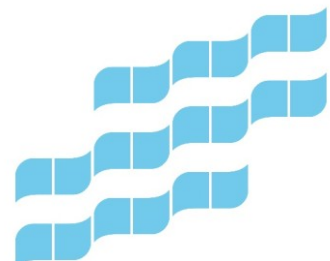
Yhdistykseen ja säätiöihin työllistäminen voi kuitenkin olla tarkoituksenmukainen väylä erityisesti heikommassa asemassa oleville nuorille, tarjoten arjen rakennetta, työelämävalmiuksia, osaamisen kehittämistä ja työkokemusta. Tällöin työvoimaviranomaisella on kuitenkin tärkeä rooli palvelukokonaisuuksien muodostamisessa yhteistyössä yhdistysten ja säätiöiden kanssa. Yhdistyksille ja säätiöille työllistämiseen on tärkeää sisältyä selkeä jatkopolkusuunnitelma tai lisäpalvelu. On myös tärkeää, että yhdistykset ja säätiöt tekevät yhteistyötä yritysten kanssa nuorten jatkotyöllistämisen edistämiseksi. Nuorten kestävä ja vaikuttava työllistyminen ei muutoin toteudu. Yhdistysten ja säätiöiden jatkotyöllistämismahdollisuudet ovat niukat. Toisaalta voidaan todeta, että nuorten työllistyminen lyhyisiinkin työsuhteisiin esimerkiksi yhdistykseen, tuo nuorelle työkokemusta ja työelämäyhteyksiä ja tukee siten jatkotyöllistymistä. Työvoimaviranomaisen sekä yhdistysten ja säätiöiden yhteistyö edellyttää kuitenkin lisäresursointia.

Esityksessä ehdotetulla muutoksella työsuhteen keston lyhennyksestä arvioidaan olevan positiivisia vaikutuksia työnantajien mahdollisuuksiin ja halukkuuteen työllistää nuoria, sen tuoman työsuhteen kestoon kohdistuvan jouston lisääntymisen takia. Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan työsuhteen minimikeston alentaminen kolmeen kuukauteen on kannatettava. Myös lyhyet työsuhteet ovat nuorille arvokkaita, tuovat työkokemusta ja luovat ”näytön paikkoja”. Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan tuella työllistämisen ei kuitenkaan saisi korvata nuorten kesätyömahdollisuuksia, jotka muodostuisivat ilman tukea.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetusta laista poiketen ehdotetulla avustuksella tuettu työ kerryttäisi työssäolohtoa täysimääräisesti ja kuuden kuukauden mittainen työssäolohtoon luettava työ riittäisi palauttamaan etuusoikeuden ja aloittamaan yleistuen maksamisen tietyissä tilanteissa. **Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan tämä on kannatettavaa ja nuorten edun mukaista.**

Ehdotettu kohderyhmän määritelmä ei edellyttäisi sitä, että kohderyhmään kuuluvat työttömät nuoret olisivat ilmoittautuneena työnhakijaksi työvoimaviranomaiseen. Työvoimaviranomaiset voisivat myös linjata paikallisesti asetuksessa säädettyä kohderyhmää suppeammasta ryhmästä, muttei asetuksessa säädettyä kohderyhmää laajemmasta ryhmästä. Lisäksi työvoimaviranomaisten on mahdollista liittää ehdotetun avustuksen yhteyteen omalla rahoituksellaan lisää esimerkiksi erityisryhmille. **Edellä esitetyt määritelmät ja työvoimaviranomaiselle esitetty harkintavalta ovat Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan kannatettavia.**

Jotta esitetyssä asetuksessa ehdotetut muutokset tulisivat mukaan avustuksiin tulisi työvoimaviranomaisen pyytää niiden käyttämiseen valtionapuviranomaiselta valtionavustuspäätöksen muuttamista siltä osin kuin rahaa ei vielä olisi käytetty yrityksille nuoren työllistämiseen. Tästä aiheutuisi työvoimaviranomaiselle kuitenkin esityksen mukaan vain vähäinen hallinnollinen työ. **Tampereen kaupungin muodostaman ymmärryksen mukaan työvoimaviranomaiselta edellytetään asetusmuutoksen tuen myöntämiseen liittyvien muutosten osalta vapaamuotoista hakemusta Uudenmaan elinvoimakeskukselle. Tampereen kaupunki esittää, että valtionapuviranomainen tekisi kaikille avustuksensaajille yhteisen päätöksen avustuksen ehtojen**



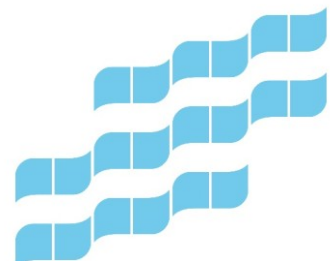
**muuttamisesta ilman erillistä pyyntöä.** Avustuksen käyttöehtojen muutokset tulevat työvoimaviranomaisilla käyttöön käytännössä vasta valtionavustuspäätöksen muutospäätöksen myötä. Tämä aiheuttaa turhaa vaihtelua uusien ehtojen voimaanastumisessa eri työllisyysalueilla, mikä puolestaan voi aiheuttaa sekaannusta työnantajien suuntaan.

Työvoimaviranomaiset ovat voineet hakea ja saada valtionavustusta valtionapuviranomaisena toimivalta Uudenmaan elinvoimakeskukselta työttömien nuorten työllistämiseen. Valtionavustusta myönnetään elinvoimakeskuksen toimesta erityisavustuksena. Valtionavustuksen maksatuksen ja takaisinperinnän tehtävistä vastaa kuitenkin Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus (jäljempänä KEHA-keskus). Toimijoiden rooleja ja vastuita ei ehdoteta muutettavaksi. Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan työnantajien tulisi olla mahdollista hakea tukea aluehallinnon asiointipalvelun kautta ja työvoimaviranomaisen tulisi voida käsitellä hakemukset ja maksatus YA-järjestelmässä. YA-järjestelmän käytön kehittäminen siten, että se kattaa myös valtionavustusprosessit, vähentäisi maksatusprosessista aiheutuvaa työmäärää sekä asiakkaille että työvoimaviranomaisille. YA-järjestelmän käyttö pienentäisi julkisen talouden kustannuksia myös koko maan tasolla, kun joka alueella ei tarvitsisi rakentaa erikseen tuen hakemisen ja maksatuksen prosesseja.

Tampereen kaupunki esittää, että valtion toimesta järjestetään nuorten työllistämisse-  
listä/nuorten rekrytointituesta näkyvä markkinointikampanja vauhdittamaan tuen tunnet-  
tuutta, myöntämistä ja tukemaan alueellista markkinointia. Lisäksi Tampereen kaupunki esit-  
tää, että KEHA-keskus tuottaisi tuen käyttämisestä ja vaikuttavuudesta sekä kansallista että alu-  
eellista tietoa työvoimaviranomaisille avustuksen myöntämisen tueksi.

**Huomioitavaa on, että valtionavustuksen markkinointi ja siihen liittyvät asiakaspalvelu- ja hallinnolliset tehtävät työllistävät työvoimaviranomaista uudella tavalla, lisäten työvoimaviranomaisen tehtäviä. Työmäärän lisääntyminen ei ole vähäistä. Huomioitavaa on myös eri lainsäädännöissä todetut muut ”vähäiset tehtävien lisääntymiset”. Eri lainsäädäntöjen vähäisiksi arvioidut lisääntyvät tehtävät ovat usein arvioitua työllistävämpiä ja muodostavat yhteisvaikutuksina laajan kokonaisuuden. Lisääntyvät tehtävät tulisi siten korvata työvoimaviranomaiselle täysimääräisesti valtionosuusjärjestelmässä.**

Esityksen 6 §:n mukaan valtionavustusta voidaan myöntää sellaisiin 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat työvoimaviranomaiselle avustuksen myöntämisaikakohdan ja **30 päivänä kesäkuuta 2027 välisenä aikana** yrityksessä tai muulla työnantajalla toteutuneesta työllistämisestä ja josta työvoimaviranomainen on sopinut tämän asetuksen mukaisesti yrityksen tai muun työnantajan kanssa. **Tampereen kaupunki esittää, että valtionavustuksen myöntämisen kestoa pidennetään vähintään 31.12.2027 saakka, mieluiten vuoden 2028 puolelle. Keskeisimpinä perusteluina ovat 30 M€:n valtionavustuksen odotettua vähäisempänä toteutunut myönnetty volyyymi ja haastava työmarkkinatilanne sekä kevään 2026 kehysriihessä esitetty 20 M€:n lisämääräraha valtionavustukseen. Oletuksena on myös, että tuen myöntämisen laajennus määriteltyihin yhdistyksiin ja säätiöihin, ei tuo nuorten työllistämiseen merkittävää lisävolyymiä.**



Lisätietoja: Tarja Paulaniemi  
kehittämispäällikkö  
Tampereen kaupunki  
040 879 8954  
etunimi.sukunimi@tampere.fi

